

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 29 stycznia 2024 r.
Znak sprawy: DHR.hn.058.1.2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: Interpelacji nr 446 w sprawie dopłat do kwalifikowanego i elitarnego materiału siewnego.

Szanowny Panie Marszałku,

przekazuję odpowiedzi na pytania zawarte w interpelacji nr 446 z dnia 10 stycznia 2024 r. Pana Posła Jarosława Sachajko dotyczące kwalifikowanego i elitarnego materiału siewnego:

1. Jaka jest przyczyna rozbieżności w wysokości cen zbóż w stosunku do materiałów siewnych?

Wyższa cena materiału siewnego zbóż w stosunku do ziarna konsumpcyjnego i paszowego wynika z kosztów wytworzenia takiego materiału. Oprócz kosztów siewu, zbioru, zabiegów uprawowych, nawozów i środków ochrony roślin ponoszonych zarówno przez producentów materiału siewnego jak i rolników prowadzących uprawy towarowe producenci materiału siewnego ponoszą dodatkowe koszty.

Podstawowym kosztem jest koszt nasion do wysiewu. Im wyższy stopień rozmnożenia, tym materiał siewny musi spełniać wyższe wymagania jakościowe, co odzwierciedlone jest w jego cenie. Ponadto, w przypadku materiału siewnego nie wszystkie zebrane nasiona trafią do rolnika – materiał poddawany jest sortowaniu w celu odrzucenia fragmentów ziarniaków, nasion niewypełnionych czy plew.

Kolejną składową jest koszt kwalifikacji takiego materiału – kwalifikację połową przeprowadza się co najmniej dwukrotnie, następnie zebrany i doczyszczony materiał oceniany jest w laboratorium. Kolejne koszty wpływające na ostateczną cenę materiału siewnego to koszty jego zaprawiania lub otoczkowania, pakowania, transportu i dystrybucji.

2. Jaki procent ceny materiału siewnego stanowiła opłata patentowa roku 2015 i 2023?

Zgodnie z art. 29 ust. 1 pkt. 2 ustawy Prawo własności przemysłowej (Dz.U. z 2023 r. poz. 1170) patentów nie udziela się na odmiany roślin lub rasy zwierząt oraz czysto biologiczne sposoby hodowli roślin lub zwierząt, a także wytwory uzyskiwane takimi sposobami.

Ponieważ odmiany roślin nie są patentowane, opłata patentowa nie jest składową ceny materiału siewnego.

3. Czy Ministerstwo w związku z wysokimi cenami materiałów siewnych planuje zwiększyć wysokość dopłaty do wspomnianych materiałów?

Na obecnym etapie prac Ministerstwo jest w trakcie analizy sytuacji. Należy podkreślić, że możliwość zwiększenia dopłat zależy przede wszystkim od dostępności środków budżetowych, które ewentualnie mogłyby zostać przeznaczone na ten cel oraz dostępnego limitu pomocy *de minimis*.

4. Jaka była dopłata do kwalifikowanego i elitarnego materiału siewnego w roku 2015 i 2023?

Stawki dopłat w latach 2015 i 2023 zostały ogłoszone w następujących rozporządzeniach:

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie stawek dopłat do 1 ha powierzchni gruntów ornych obsianych lub obsadzonych materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany (Dz. U. poz. 485);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 listopada 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie stawek dopłat do 1 ha powierzchni gruntów ornych obsianych lub obsadzonych materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany lub ekologicznym materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany (Dz.U. poz. 2563 oraz Dz.U. z 2022 poz. 2867).

5. Czy Ministerstwo podjęło już lub planuje podjąć działania w celu zmniejszenia różnicy cenowej cen zbóż w porównaniu z cenami materiałów siewnych?

Mając na uwadze wyjaśnienia w pkt. 1 cena kwalifikowanego materiału siewnego jest wyższa, niż cena ziarna konsumpcyjnego czy paszowego ze względu na wyższe koszty jego wytworzenia. Ostatecznie cenę materiału siewnego kształtuje rynek.

6. Jaki procent zasiewów w Polsce był dokonywany z wykorzystaniem kwalifikowanego i elitarnego materiału siewnego w roku 2014, 2015, 2022, 2023?

Należy podkreślić, że wykorzystanie kwalifikowanego materiału siewnego (KMS) w poszczególnych gatunkach jest różne i zależy od specyfiki danego gatunku.

Szczególnym przypadkiem jest burak cukrowy, gdzie ze względu na biologię tego gatunku, procesy technologiczne przy obróbce nasion oraz wymagania związane z kontrakcją, wykorzystanie KMS szacowane jest na 100%. Podobnie w gatunkach, gdzie głównie wykorzystuje się odmiany mieszańcowe wykorzystanie KMS jest 100% - np. w przypadku kukurydzy i rzepaku.

W przypadku zbóż i ziemniaka szacunkowe wykorzystanie materiału siewnego w zasiewach tych roślin jest niższe – w tabeli poniżej podano szacunki dla wybranych gatunków w omawianych latach.

Gatunek	2014	2015	2021	2022
	% pow. obsiany KMS	% pow. obsiany KMS	% pow. obsiany KMS	% pow. obsiany KMS
Pszemica ozima	22	26	29	27
Pszemżyto	18	17	28	29
Jęczmień ozimy	34	37	52	51
Żyto	9	11	21	21
Ziemniaki	18	36	36	29

Z wyrazami szacunku

z. up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Michał Kołodziejczak

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów